

1^e kerstdag 2016 - Maak het mee!

Lezingen: het kerstverhaal van de duif Jona
                  Lucas 2 : 1 – 20

En wat zou de duif van onze wereld gezien hebben, in onze dagen?

De aanslag op de kerstmarkt in Berlijn,
de bomaanslag door IS in een Koptische kerk in Egypte,
de in puin geschoten straten van Aleppo,
mensen in vluchtelingenkampen in barre winterkou,
gehandicapte kinderen in Pakistan, die geen deel van leven hebben,
jonge kinderen die aan longontsteking sterven,
en zo kan ik nog wel meer noemen,
dat de duif zou kunnen zien.
En dan het groeiend aantal politieke leiders dat elkaar verdringt.
Ze zien zichzelf als 'redders van het vaderland', die opkomen voor het eigen volk tegenover de boze buitenwereld.
Deze wereld en die van kerst rijmen voor mijn gevoel niet echt met elkaar.
Deze wereld staat voor mij in schril contrast met de gezellige huiselijkheid van kerst.

Heeft u een beetje zin in kerst?
Of heb ik u de zin u ontnomen?

Maar ook al heb ik dit jaar geen zin in kerst. De kerkelijke kalender is onverbiddelijk. En: gelukkig maar.
ook al is het niet de bedoeling dat we in de donkerste dagen van

het jaar even weg dromen uit de harde werkelijkheid van het leven. Veilig achter gesloten gordijnen, in een door de kerstboom sfeervol verlichte kamer, gezellig met geliefden aan het kerstdiner. Kerst droomt niet weg uit het harde leven, maar staat er midden in.

Toen Jezus werd geboren, ging het er veel minder geriefelijk en heel wat rauwer aan toe dan bij ons kerstdiner. De geboorte van Christus vond plaats in een minstens zo chaotische wereld als die van ons, vol met mensen op drift. De Bijbel schetst een rauw plaatje: Jezus ligt in een voerbak voor de dieren. Want er was voor hen nergens plaats om te slapen.

Het verhaal van de geboorte van Christus is geen succesverhaal. Geen glitter, geen glamour. God komt in de verwarring van het leven, onder mensen voor wie het leven een probleem geworden is. Het verhaal staat haaks op de succesverhalen van machthebbers.

Het is een uitzonderingsverhaal: Immanuël, God met ons, in de ellende van het leven, opdat in deze bizarre wereld en in onze kwetsbare levens het licht sterker zal zijn dan de duisternis.

Ook al staat ons hoofd misschien niet zo naar Kerst, toch luisteren we in deze dagen naar dit bijzondere verhaal. Een verhaal dat verrast. Het kerstverhaal als vindplaats van hoop.

Kerst: vindplaats van hoop?

Zou de duif ook hoopvolle momenten kunnen zien in onze wereld?

Gelukkig wel.

Mensen van welke overtuiging dan ook, die zich niet bij geweld neerleggen en bij elkaar komen in een vreedzame demonstratie.

Mensen die zich blijven inzetten voor een rechtvaardige politiek met oog voor mensen die zorg en aandacht nodig hebben.
Mensen die Syrische vluchtelingen uitnodigen voor een kerstdiner.
Kerken die collecteren voor de gehandicapte kinderen in Pakistan, zoals wij ook vanmorgen zullen doen.

En de duif ziet kinderen, mannen en vrouwen met gelakte nagels. Een actie begonnen door dat jongetje Tijn om geld in te zamelen voor de 3 FM actie. Kinderen in ontwikkelingsland die dreigen te sterven aan longontsteking, kunnen geholpen worden.: laat ze niet stikken.
Het is natuurlijk een hype en er is veel over te zeggen maar dit jongetje Tijn brengt in ieder geval kleur in donkere dagen. Zelfs op mijn nagels.
Mensen in beweging, totaal verschillende mensen samen die soms verder over van alles van mening verschillen.

En was dat met dat Kerstkind ook niet zo? Wijzen uit het Oosten, herders, schapen, ze kwamen allemaal in beweging.
En zo lijkt Kerst toch een mooi moment.
Een paar bijzondere dagen in de sleur van het leven, meer niet.
Ja, zo lijkt het zelfs geweest te zijn bij de herders uit het kerstverhaal.

Even plotseling als ze het evangelie zijn binnengelopen gaan ze weer weg, en we horen niets meer van hen.

“De herders gingen terug,” staat er. Terug naar hun schapen, terug naar hun harde leven, want het herdersleven wás zwaar. Ze bleven niet hangen in de stal.
Ze gingen niet mee met Jozef en Maria en het Kind naar Egypte,

of later naar Nazareth.

En bij de eerste discipelen zaten geen herders – ach, misschien waren ze toen al gestorven, want het harde buitenleven vroeg veel van hun lichaam.

Is er wel iets veranderd door het kind dat ze hadden mogen zien?

Ze gingen terug naar hun dagelijks werk, de vaste dingen van elke dag. Maar ondertussen loofden en dankten ze God. Dat was voor herders iets bijzonders. Herders stonden bekend als ruw, wreed volk. Het buitenleven had hen hard gemaakt. Ze stonden ook bekend als praatjesmakers, niet altijd even betrouwbaar. Maar nu zingen ze voor God.

De wéreld was niet veranderd, hun werk en hun moeiten waren niet veranderd, maar zij waren veranderd. Want als we op zoek gaan naar het effect van het Kerstfeest, dan moeten we dat niet in de eerste plaats zoeken in allerlei grote dingen. Het kerstfeest begint bij mensen, die zich hebben laten raken in hun hart. Herders gaan zingen, mensen komen bij elkaar omdat ze blijven geloven in vrede en verbondenheid.

Dat is wat die blik op dat Kind in de kribbe teweeg brengt. Want dat is wat wij vieren: zó groot is Gods liefde voor ons, dat Hij klein wordt in het kind dat in een voerbak ligt.

Dat heeft de herders geraakt. Ze zaten bij het vuur. Het lijkt

alsof ze overal buiten staan. Ze zijn buiten Bethlehem, ze zijn niet op reis voor de volkstelling, ze zitten aan de rand. Maar daar kunnen ze niet blijven.

Van het ene op het andere moment komt de hemel op aarde, vlak in hun buurt. En wat bijzonder dat de engelen vertellen het juist aan de herders vertellen en dat zij de engelenzang mogen horen : Eer aan God en vrede op aarde voor de mensen.

Ze moeten op weg gaan om het mee te maken. Zij zijn de eersten die het kind mogen zien.

En met hen maken ook wij het wonder van kerst mee.

De engelen zingen van vrede op aarde.

Vier weken hebben wij naar dit feest toegeleefd.

En met de herders kunnen we het meemaken.

Met de herders gaan we op zoek naar het kind

Als een licht van omhoog is Jezus bij ons gekomen, als mens-van-God. Licht in het donker van onze tijd.

Dat gebeurde met de herders 2000 jaar geleden, en dat gebeurt nog steeds.

Dit verhaal is toch niet kapot te krijgen?

Ook niet door de ellende van onze tijd.

Dat we het in elkaars ogen zullen zien:
dat dit licht uit de hemel ons aanraakt,
ons raakt, ons in beweging zet.

Gelukkig zijn we, als we dat meemaken.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk

ds.Hillegonda Ploeger